

laris constitui posse ad commodum ejus, qui nullum jus habet, vel prætendit in beneficio.

62 Extinguitur & pensio libera, & absoluta pensionarii remissione, quia cuique liberum est, suo favori renuntiare. Potest hæc remissio fieri & propria auctoritate, licet pensio per Papam esset reservata, aut esset reservata pro alimentis ad commodiorem sustentationem.

63 Frequentissima hodie est pensionis redemptio per anticipatas quorundam annorum solutiones. Hæc remissio fieri consuevit auctoritate Papæ. In supplicatione exponit Orator, quod sibi certa pensio auctoritate Apostolica super fructibus beneficii N. reservata fuerit, ac tum subjungit: *quod ex certis causis animum suum moventibus, cessationi, extinctioni, & annullationi dictæ pensionis annuæ, illiusque reservationi hujusmodi in S. V. manibus sponte, & libere nonnullis tamen anticipatis, seu anticipandis solutionibus, & non alias, nec alio modo consentire proponat, & nunc etiam consentiat. Supplicat igitur &c.* Annos anticipatarum solutionum non exprimunt, quia eorum numerus, sicut & pretium de consensu partium dependet. Nec tamen in chyrographo, aut Procuratorio ulla fit conventionis de pretio mentio, quia simoniam proderet.

64 Anticipatæ solutiones ita constitui solent, ut justum pretium, seu Capitale annuæ pensionis reddatur, ad eum pene modum, quo similis quantitatis annui redditus vitalitii redemptio feret: atque ex hoc pacto fit, ut ipse pensionarius, mediante hac redemptione per quatuor, quinque, sex aut septem annos, æque ex beneficio resignato notabilem pecuniæ summam consequatur, quam si de una determinata summa conventum fuisset. Quantum periculum simoniæ, nisi simoniam non in re, sed in verbis sitam esse dicamus?

65 In signatura super extinctione, aut cessatione pensionis solet apponi hæc clausula: *quod sola præsentis supplicationis signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in judicio, & extra, regula contraria non obsianie.* Ratio hujus styli est, quia extinctio pensionum favorabilis censetur. Pensiones enim odiosæ sunt. Et inde dolendum est, quod tam frequenter concedantur. In Canonibus enim, & Patribus recentiorum pensionum, & redemptionum nullum vestigium relucet, quia vix ab avaritia, aut alio vitio excusari queunt.

* 66 In morali doctrina quid salubrius, quam ex sententiis Patrum Clero paupertatis studium paucis commendare. Ex sententia S. Cypriani (a), *Pauperes electi, superbi neglecti. Nec fas-*

(a) S. Cypr. Tract. de Nativit. Christ.

fastus, nec altus circa Christi discipulatum aliquem obtinet locum. Christus pauper discipulos divites aspernatur. Ait S. Hieronymus (a): *Clericum ex inope divitem factum, quasi quamdam pestem fuge.* Juxta S. Ambrosium (b): *Petrus gloriatur, quod non habeat argentum, neque aurum: vobis pudor est, minus adhuc habere, quam cupitis; est ergo & pauperes gloriosa, quia est & beata— tamen non tam hoc gloriatur Petrus, quod argentum, & aurum non habeat, quam quod servet mandatum Domini, qui præcepit: nolite possidere aurum &c.* quid brevius verbis S. Augustini (c)? *Pauperes, inquit, esse debemus, quia ministri Dei sumus.* Audi Tertullianum (d): *Nec major ad pecuniæ contemptum exhortatio subjacet, quam quod ipse Dominus in nullis divitiis invenitur. Semper pauperes justificat, divites prædamnat.* Ecce, inquit Pontificale (e): *Si Deo contenti estis, salubriter ad Clericatum accessistis, quia vita vestra concordat cum nomine, & vita apparet in opere.*

TIT. XII.

De Unionibus Beneficiorum.

CAP. I.

De variis Speciebus Unionum.

1 **C**orruptis sæculis ad augendos proventus Ministrorum invaluerunt uniones beneficiorum temporales, & personales, quæ ad vitam cujusdam Personæ restringebantur. Harum hodie usus exolevit, quia eas Concilium Tridentinum (f) abrogavit.

2 Supersunt uniones beneficiorum perpetuæ, & reales, quæ inde ad perpetuam rei memoriam factæ dicuntur, quia spectant utilitatem Ecclesiæ, quæ nunquam mori censetur. Sic in dubio uniones beneficiorum in favorem Ecclesiæ factæ præsumuntur.

3 Hæc unio tribus potissimum modis fit. Primus modus per viam suppressionis expeditur, nimirum, si duæ vicinæ Ecclesiæ, quæ bello, aut calamitate dirutæ sunt, supprimuntur, ut ex utraque novum beneficium erigatur, & unum constituatur. Dum hoc modo Ecclesiæ uniuntur, privilegia, jura, & *Ep. Van-Esp. Tom. II. V bo-*

(a) S. Hieron. ep. 2. ad Nepot. (b) S. Ambr. lib. 7. Comment. in c. 10. Luc. (c) S. Aug. serm. 37. ad Frat. (d) Tertull. de Pat. cap. 7. (e) Pontif. Rom. exhort. ad prim. Tons. (f) Trident. sess. 7. cap. 4.

bona data uni competunt, & alteri, & quando sunt plura honestiora, & favorabiliora, in unitate servantur, seu potius ad novum beneficium transferuntur. Quidni hanc unionem translationis dicere possemus? Hoc exemplo sæpe & in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesiis una, alterave Præbenda supprimitur, ut ex earum proventibus nova dignitas instituat.

4 Fit & unio per accessionem, utpote, si duo beneficia via subjectionis connectuntur, ut unum beneficium principale constituatur, & alterum ejus sit accessorium, vel inferius. Si itaque utrumque beneficium tam quoad onera, quam quoad bona, & proventus manet in sua integritate, sed accessorium titulum beneficii amittit, quia principali subjectum est. In supplica oportet principale exprimere, alias, si exprimeretur tantum accessorium, nulla foret impetratio, quia illud nunquam vacat, cum sit alteri per subjectionem unitum. Hinc in impetratione principalis nec opus est accessorium exprimere.

5 Tertius modus spectat unionem administrationis, vel possessionis, utpote, si unio Ecclesiarum per æqualitatem fiat, ut ambæ æque principaliter in suo statu integro maneant, prout erant ante unionem; nihilque nec quoad unam, nec quoad alteram immutetur; remaneantque duo vera distincta beneficia, nisi, quod post unionem ab uno, eodemque Rectore administrantur, & possideantur. Unde in impetratione opus erit, utrumque exprimere, utriusque onera ferre, quia & utriusque jura unus, idemque Rector percipit. Hinc, si hæc duo beneficia diversis Episcopis ante unionem erant subjecta, post unionem neuter perdit jus suum.

6 Ut vero sciatur, quo genere unionis sibi cohæreant illa beneficia, oportet imprimis literas unionis perscrutari, quarum tenore conditiones unionis, & onera uniti beneficii explicare solent. Hinc invaluit communis illa clausula in unione Parochialium Ecclesiarum, quæ aliquando frequentius, hodie rarius Monasteriis, & Capitulis obtingunt. *Reservata tamen de fructibus, redditibus, proventibus juribus, obventionibus hujusmodi pro Vicario perpetuo, in ea constituendo, congrua portione, ex qua idem Vicarius commode sustentari valeat, jura Episcopalia solvere, & alia sibi incumbentia onera supportare.*

7 Cum autem per unionem semper fiat, aliqua, quasi ipsorum beneficiorum alteratio, ideo ea propria auctoritate fieri nequit, sed opus est Superioris nutu, & jussu. In Decreto Gratiani relucet Epistolæ S. Gregorii, ex quibus ap-

pa-

paret, S. Pontificem sua auctoritate plures Episcopatus univisse. *c. 48. & 49. XVI. q. 1.*

8 His exemplis novo jure invaluit mos, quod uniones Episcopatum, aliarumque majorum Ecclesiarum reservarentur per omnes regiones Catholici orbis auctoritati Sedis Apostolicæ; atque hoc jure utimur. *c. 8. de Excess. Prælat.*

9 Reliquit tamen & novo jure Pontifex Episcopis Diocesanis unire beneficia inferiora suarum diocesium, quamvis eorum collatio ad alios spectet, aut ea in exemptis Ecclesiis sita sint, aut illis annexa; si modo ipsa beneficia non sint exempta. *ibi.*

10 In reliquis, quia hæc unio inferiorum beneficiorum refertur ad ordinem jurisdictionis Episcopalis, inferunt Interpretes, posse Capitulum, Sede vacante, auctoritatem unioni præstare, dummodo per eam juri Episcopali nihil detrahatur.

11 Quodsi Episcopus, aut vacante Sede Capitulum unionem petitam facere recusaret, posset à recusatone, si injusta videatur, ad Metropolitanam, veluti superiorem, appellari, ut ipse de Unione statueret.

12 Inferiores Prælati, quamvis exempti, aut & Collatores auctoritate uniendi sua beneficia destituuntur, nisi aut præscriptione, aut Privilegio tantam auctoritatem vel per justum titulum, vel per tempus immemorabile nacti sint. Sic Rex Galliæ sua auctoritate procedit ad unionem beneficiorum, quæ pleno jure ad ejus collationem spectant. Jura enim episcopalia inferiores præscribere haud verantur. *c. 15. de Præscript.*

13 A Superiore uniones beneficiorum admittendæ non sunt, nisi ex legitima, & rationabili causa. Rescripsit Honorius III. Episcopum Præbendis Cathedralis Ecclesiæ recte unire posse Capellas, *si evidens necessitas, vel utilitas exigat.* En legitimas causas. *c. 33. de Præb.*

14 Quantum igitur ad legitimam causam explorandam pertinet, spectanda est Ecclesiæ evidens necessitas, vel utilitas; ne appareat, Superiorem plus favisse personæ, quam Ecclesiæ. *c. 1. Ne Sed. vacant.*

15 Clemens V. declaravit inde, quod si Episcopus, sui etiam Capituli accedente consensu, mensæ suæ, vel ipsi Capitulo aliquam duxerit Ecclesiam uniendam, id irritum esset, & inane, contraria quavis consuetudine non obstante, quia privatum illud commodum, ut vel augeantur alieni redditus, vel minuantur pensionum, portionum, aut & litium expensæ, haud spectat evidentem necessitatem, vel utilita-

V 2

tem

Cap. 2.
De caus.
union.

tem Ecclesiæ. Clem. 2. de Reb. Eccl. non alien.

16 Præcipit Concilium Tridentinum (a), ut uniones perpetuæ, à quadraginta annis citra factæ, examinari ab Ordinariis, tamquam à Sede Apostolica delegatis possint, & quæ per subreptionem, vel per obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur. Illæ vero, quæ à dicto tempore citra concessæ, nondum in toto, vel in parte sortitæ sunt effectum, & quæ deinceps ad cuiusvis instantiam fient, nisi eas ex legitimis, aut rationabilibus causis, coram loci Ordinario, vocatis, quorum interest, verificandis, factas fuisse constiterit, per subreptionem obtentæ præsumantur.

17 Quum vero diversa sint beneficia (b); Synodus æquè, bonique habuit, ut ad augendos proventus tenuiorum Parochiarum, aut Ecclesiarum Cathedralium, Collegiatarumque insigniorum, ubi adeo tenuet sunt Præbendæ simul cum distributionibus quotidianis (c), ut sustinendo decenti Canonico-gradui, pro loci, & qualitate personarum non sufficiant, aut pro erectione, dotationeque Seminarii Episcopalis quædam beneficia simplicia unirentur.

18 Inter hæc tempora & episcopales Sedes unionibus beneficiorum ad augendos, aut supplendos proventus egere videbantur. Statuit Concilium Tridentinum (d), ut Synodus provincialis diligenter expendere, quas sedes propter angustias, tenuitatemque vicinis unire, vel novis proventibus augere expediat; confectaque de præmissis instrumenta ad summum Pontificem mittantur; quibus instructus summus Pontifex, ex prudentia sua, prout expedire iudicaverit, aut tenues Cathedralis Ecclesias invicem uniat, aut aliqua accessione ex fructibus augeat. Interim vero, donec prædicta effectum sortiantur, huiusmodi Episcopis, qui fructuum subventionis pro diocesis suæ tenuitate indigent, poterit de beneficiis aliquibus, dum tamen curata non sint, nec dignitates, seu præbendæ, & canonicatus, nec monasteria, in quibus regularis viget observantia, vel quæ Capitulis generalibus, & certis Visitationibus subduntur, à SS. Romano Pontifice provideri.

19 Periclitabantur tunc & Parochiales Ecclesiæ; eoque decimarum, aliorumque proventuum incorporationibus, quibus Monasteriis, Capitulis, aliisque beneficii uniri consueverunt, justo subsidio alendi proprium Pastorem excidissent. Vetat inde speciatim S. Synodus (e), posthac huiusmodi uniones fieri, præcipitque, factas hactenus ab Ordinario revideri.

Su-

(a) Trid. sess. 7. c. 6. (b) Trid. sess. 23. c. 18.

(c) Sess. 24. c. 13. & 15. (d) Trid. sess. 24. c. 13. (e) Ibid.

20 Superest tamen locus uniendarum & Parochiarum vicinarum invicem per modum provisionis, donec singulis Parochiis de proprio Pastore per fundum congruæ sustentationis consuli possit. Concilium Mechliniense (a) Provinciale II. ita decrevit: ut vero hæc omnia perfici possint, licebit Episcopis per unionem vicinarum, & minorum Ecclesiarum, aut simplicium beneficiorum, vel per concessionem deservitarum, & alia propter idoneorum sacerdotum raritatem, per modum provisionis, providere.

21 Si ergo unionis justa causa apparet, discretio servanda est, ut potius vicina, quam remotiora beneficia, ipsaque in una, eademque Ecclesia existentia, quam in diversis Ecclesiis dispersa, uniantur. Vetat Concilium Tridentinum (b) discrete, beneficia unius diocesis, etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum beneficiorum, aut alia quacunque de causa, alterius diocesis beneficio, Monasterio, seu Collegio, vel loco etiam pio perpetuo uniri. Hoc exemplo & vetita ceasetur unio unius beneficii de uno regno cum beneficio alterius regni; dareturque in Gallia appellationi ab abusu locus, si talis unio inscio Rege fieret.

22 Alibi vetat Synodus Tridentina (c), & fieri accessiones per viam unionis de beneficiis liberis ad Ecclesias juris Patronatus; sed quia salus populi prima lex est, multis locis curatis juris Patronatus, præsertim ecclesiastici, competenti dote destitutis beneficia libera, quia alia media non suppetunt, ad dotem congruam sunt unita.

23 Præcipit S. Synodus (d), non tantum, ut posthac nullæ admittantur uniones perpetuæ, nisi ex legitimis, & rationabilibus causis; sed insuper, ut à 40. annis citra factæ, examinari ab Ordinariis, tamquam Sedis Apostolicæ delegatis, possint: & quæ per subreptionem; vel obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur. In Gallia superest exemplum, quod inde unio, sine legitima causa facta, etiam post integri sæculi lapsum aliquando auctoritate Regii Senatus per appellationem ab abusu rescissa fuerit, quia illegitima unio semper, & perpetuo gravare censetur.

24 Ne uniones sine legitimis, aut alias rationabilibus causis fieri contingat, præcipit Cancellariæ Regula, ut semper in unionibus concessio fiat ad partes, vocati, quorum interest. Inde in Francia, quomodocunque fiant uniones vel per Papam, vel

Cap. 3.
De solem.
ad union.
Req. Reg.
Cancel. de
unionib.

(a) Concil. Mechl. II. tit. 17. c. 3. (b) Trid. sess. 14. c. 9.

(c) Sess. 25. c. 9. (d) Trid. sess. 7. c. 6.

vel per Ordinarios, requiruntur solemnia, quæ in Regula præscribuntur.

25 In Stylo Curia Romanæ, si fiat à Papa unio in forma gratiosa, non requiritur clausula: *vocatis vocandis*, quia derogatur Regulæ de unionibus committendis ad partes, S. Synodus enim Tridentina (a) Papæ arbitrio uniones in forma gratiosa per illa verba; nisi aliter à Sede Apostolica declaratum fuerit, reliquit. In Gallia tamen Tridentinum Decretum quoad illam clausulam receptum non est. Et in Belgio uniones beneficiorum in forma gratiosa sine causæ cognitione, rejicerentur.

26 Itaque unio etiam auctoritate Pontificis hodie fieri debet in his Provinciis per formam commissariam, ut à iudicibus ecclesiasticis, quibus à Sede Apostolica in partibus inquisitio, & cognitio delegari potest, causa examinatur, relatioque ad Papam remittatur.

27 Juxta formam commissionis debent audiri omnes, quorum interest. Audiendus ergo est præprimis Episcopus, aliique Collatores, quorum interest, quod collationem ratione unionis amittant. Audiendi sunt & Patroni: imo, si Patroni laici fuerint, eorum & consensus requirendus est, quia in perpetuis unionibus nec Papa laicorum juri Patronatus derogare in his teris potest. Concilia Belgica ad Tridentinum (b) decretum, quo potestas sit Episcopis, ex juxta causa uniones faciendi beneficiorum, & Ecclesiarum, expresse monuerunt, *opus esse consensu Patronorum laicorum*.

28 Quantum ad consensum Regis spectat, id expeditum est, hunc requiri in unionibus beneficiorum Patronatus Regii. Ajunt, & Procuratorem Principis Generalem vocandum, & audiendum esse, non solum si jus Patronatus ad Principem pertineat, sed etiamsi ad alium, nempe ratione publicæ utilitatis, ad dispiciendum, an futura unio publico sit utilis, necne. Quippe Princeps omnium beneficiorum, quæ in territorio sunt, Protector, & Tutor censetur. In Gallia ab unione, præterito Procuratore Regio facta, velut ab abusu provocari solet, soletque etiam post centum annos provocatio admitti, quia unio semper gravare censetur. Si de beneficiis, quæ ad Regiam spectent, agitur, unio, inconsulto Procuratore Regio, fieri nequit: aut, si facta sit, aperta Regalia Rex confert, quasi nulla unio intervenisset.

29 In Belgio, & alibi, si agatur de unione beneficiorum per Papam facta, ea executioni mandari non potest, nisi audia-

(a) Trid. sess. 7. c. 6. (b) Trid. sess. 21. c. 5.

diatur Procurator Regius, quia Placetum Regium dari non consuevit, nisi Regio Procuratore, vel Officio fiscali audito.

30 In reliquis unionibus beneficiorum, quæ pleno jure ad provisionem, aut collationem ordinariorum Collatorum pertinent, nec in Gallia interventus Procuratoris Regii necessarius existimatur, nisi speciale commodum Regis probetur, aut in suppressione notabilium beneficiorum quidquam contra fundationem, quia Rex Protector omnium fundationum censetur, intervenisse dicatur. Consultius est ergo, in hisce unionibus, & suppressionibus interventionem Officiis fiscali expetere. At simplicium beneficiorum uniones, præsertim ad dotationem tenuiorum Parochiarum, passim ab Episcopis, inconsulto Fiscali, fieri, & tolerari solent.

31 Rectorem beneficii uniendi præteriti posse declaravit Clemens V. Unio enim fieri solet sine præjudicio possessoris, quia, quoadusque vivit ipse, quiescit omnis unionis effectus, ut ejus possessioni, aut juri nihil præjudicetur. *Clem. 2. de Reb. Eccl. non alien.*

32 Invaluit tamen, quod Possessor beneficii uniendi vocandus censeatur, quia cum agitur de alienatione aut suppressione tituli, ejus, veluti Administratoris, est, beneficii sui jura & utilitatem defendere; sed revera unio ex legitimis causis fieri potest, eo invito, modo ei reserventur fructus durante vita. Cluniacenses inde Bullas obtinuerunt, quibus unio beneficiorum, quæ ab eorum Ordine dependent, prohibetur fieri absque consensu Abbatis, & Capituli ejusdem Ordinis.

33 Quantum ad Parochianos, si de eorum Parochia unienda agitur, spectat, & ipsi audiendi sunt, quia ipsorum interest, bonum, & proprium habere Pastorem. Si tamen justa apparet unionis causæ, Parochianorum consensus haud expectatur.

34 Præcipit Regula Cancellariæ (a), ut petentes beneficia aliis uniri, teneantur exprimere verum valorem, secundum communem æstimationem, tam beneficii uniendi, quam illius, cui uniri petitur; alioquin unio non valeat. Quippe ex hac expressione innotescere sæpius potest, num utilitas, aut necessitas eam unionem requirat; utpote quæ ex Ecclesiarum majore, vel minore penuria non raro metienda est.

35 Si omnibus rite examinatis, singulisque, quorum interest, auditis, utilis, aut necessaria unio Ecclesiarum appareat, potest Episcopus ad eam procedere, etsi beneficia es-

sent

(a) Reg. Cancel. de Union.

sent generaliter, aut specialiter reservata, aut quomodocumque affecta. Addit S. Synodus (a): *Quæ uniones etiam non possint revocari, nec quoquo modo infringi, vigore cujuscunque provisionis, etiam ex causa resignationis, derogationis, aut suspensionis, etiam à Romana Curia impetratæ, nisi illæ omnem actionem Episcopi prævererint, ut inde ex collatione vacantis beneficii, & expeditione Bullarum jus tertio jam quæsitum fuisset, aut nisi visum fuerit Sedi Apostolicæ non obstante hujusmodi Unione resignationem admittere, & ex certa scientia, alteri secundum plenitudinem potestatis providere.*

Cap. 4.
De Dissol.
Union.

36 Supersunt tamen nonnulli modi, quibus & legitima unio resolvitur: nam causa resolutionis favorabilis censetur, quia inde beneficia in primævum statum restituntur. Et si constat præcise de causa, ex qua unio facta fuerat, ea cessante: unio dissolvitur. Sic in Belgio auctoritate tum Pontificia, tum Regia recte processum est ad dissolutionem unionis Monasteriorum factæ quibusdam Episcopatibus; eoquod in eorum erectione ex proventibus Monasteriorum Episcopis competens dos esset assignata, atque ita auctis propriis proventibus Episcopatum cessaret causa Unionis. Hoc exemplo, si diligenter ab Ordinariis reviderentur veteres uniones præsertim Ecclesiarum Parochialium, quondam liberalius factæ, non dubium, quin deprehendi posset, causam veterem unionum in multis expirasse, ut nulla unionis tolerandæ causa supersit.

37 Quinimo etsi causa Unionis adhuc aliquantum superesse videatur, potest tamen ad dissolutionem procedi, si alia causa supervenerit, quæ causæ unionis prævaleat. Nam sicuti Unio ex causa utilitatis, aut necessitatis Ecclesiarum fieri potest; ita & ex eadem revocari. *Arg. L. 35. ff. de Reg. Jur.*

38 Apparente legitima causa, qui Ecclesias unire possunt, possunt & dissolvere unionem. Quinimo Episcopus uniones suarum Ecclesiarum, non modo à se, aut suis Prædecessoribus, sed & à Papa, aut Legato factas causa subsistente dissolvere potest, quia Papa uniendo beneficia non censetur potestatem Ordinarii restrinxisse.

39 Si tamen unio facta est Regia auctoritate, Regeque cum causæ cognitione approbante, resolutio hujusmodi unionis sine consensu Regis in Gallia, vel alibi non facile ad-

(a) Trid. sess. 21. c. 2.

mitteretur; nec difficulter ab hujusmodi dissolutione appellatio velut ex abusu reciperetur.

40 Et quia unio requirit causæ cognitionem, vocatis, & auditis, quorum interest; hinc & in resolutione unionis eadem solemnitas adhibenda est; utpote in Bulla revocationis exprimens est clausula: *vocatis his, qui fuerant evocandi.* Tametsi minus exacta causæ cognitio facilius in dissolutione, quam in unione toleraretur, quia jura proniora sunt ad solvendum, quam ligandum.

41 Dissoluta unione restituitur beneficium in pristinum statum, ita, ut redeat ad collationem, vel provisionem illius, qui ante unionem fuerat Collator, aut Patronus. Nec enim consentiendo justæ unioni censetur absolute juri collationis, aut Patronatus renuntiasse.

42 Quemadmodum tamen unio fieri solet sine præjudicio Possessoris; ita & dissolutio. Quin & gesta tempore unionis rata manent: ideoque siquæ alienatio, servatis justis solemnitatibus, durante unione contigerit, ea haud revocatur per dissolutionem unionis.

43 Ut abhinc beneficium unitum, separatim ab illo beneficio, cui fuit unitum, post decessum Possessoris impetrari queat, non sufficit aut causam unionis cessare, aut adesse causam sufficientem dissolutionis; sed requiritur, ut auctoritate Superioris ipsa dissolutio, servatis servandis, facta fuerit.

44 At si prætendatur unio invalide facta, defectu observatæ solemnitatis, tunc in praxi solet impetrari beneficium unitum: & postea institui possessorium: & si opponatur, esse unitum, replicatur, non valere unionem; & ab illa unionem appellatur tanquam ab abusu.

45 Expunctis per Concilium Tridentinum unionibus ad vitam, ab abusu excusari non possent dissolutiones legitimarum unionum ad vitam. Ut si Canonicus, cujus Præbendæ annexa est Ecclesia Parochialis, consentiret dissolutioni illius Ecclesiæ ad vitam Titii, ea conditione, ut Titio decedente rursus unio revivisceret. Corruptis sæculis tam degeneres artes plerumque suggestit ambitio, ut sibi imperium in beneficia Ecclesiastica, proprii commodi studio, pararet. Inquit S. Bernardus (a): *An non quæstibus ejus tota legum, Canonumque disciplina insudat?*

*46 Inde in morali doctrina quid tam exploratum est, quam Clero maxime vitandam esse ambitionem? Ait Cy-

Ep. Van-Espen T. II. X
Ptia-

(a) S. Bern. l. 3. de Consid. c. 1.

prianus (a): ambitionis salsugo bibulam animam occupat, ut per fas, & ad loca superiora, & pinguiora etiam de latebris eremi nonnulli se ingerant. Juxta S. Ambrosium (b): Hoc ipso perniciosior ambitio, quod blanda quedam est conciliatricula dignitatum, & sæpe, quos vitia nulla flectunt, quos nulla potuit movere luxuria, nulla avaritia subruere, facit ambitio criminosos. Habet enim forenses gratiam domesticum periculum, & ut dominetur aliis, prius seroit: curbatur obsequio, ut honore donetur: & dum vult esse sublimior, fit remissior. Ex sententia S. Leonis (c): Corpus Ecclesiæ ambientium improba contentione sedatur. Quid disertius querat S. Bernandi? (d) In pace amaritudo mea amarissima — fuit ergo amaritudo Ecclesiæ: amara quidem in persecutione Tyrannorum, sed amarior in versutia hæreticorum: sed amarissima hodie per pravitatem desideriorum. Pacem habet Ecclesia apud extraneos, sed filii nequam, filii scelerati sæviunt in eam, qui propriam matrem eviscerant, ut se pariant in honorem. Et alibi (e): Plena est ambitiosis Ecclesia; non est, quod jam exhorreat in studiis, & molitionibus ambitionis, non plus quam spelunca latronum spoliis viatorum.

T I T. XIII.

De Simonia circa Beneficia.

C A P. I.

De Enormitate hujus Criminis.

1 **A**mbitio simoniam peperit. Ait Tharadius Patriarcha Constantinopolitanus: Simoniaci suum ipsorum, quantum putant, Spiritum Sanctum servum ipsum faciunt. Omnis enim Dominus, quidquid habet, cum libuerit, vendit, sive famulum, sive aliquid aliud ex his, que possidet. Similiter, & quid emit, volens rei emptæ dominus fieri, argenti pretio eam acquirit. Refert. c. 21. l. 1. q. 1.

2 Et inde quid infelicius? Prosequitur S. Pater: Si venditur Sacerdotii dignitas, supervacua igitur apud istos venditores est honesta vitæ institutio, & puritatis, virtutisque cultus: supervacua apud ipsos & Paulus divinus Apostolus docens, oportere Episcopum esse sine crimine, temperantem,

(a) S. Cypr. de Oper. Christ. prol. (b) S. Ambr. in Luc. c. 4.
(c) S. Leo. ep. 1. (d) S. Bern. serm. ad Past. (e) De Consid. lib. 1. c. 10.

modestum, continentem, sobrium, aptum ad docendum, insistentem fidei secundum doctrinam sermoni, ut potens sit exhortari in doctrina sana; & contradicentes refellere. Pereunt igitur hæc omnia ex eo, quod Sacerdotium venditur, & emitur. Ibi ep. ad Hadrian. in fin.

3 Quam veteri more ipsi ordinationi titulus provisionis cohæsit, plerumque SS. Patres in simoniacas ordinationes stylum strinxerunt. Inter hos disertior est S. Gregorius: Ex qua re, inquit, agitur, ut ipsi quoque, qui SS. Ordines appetunt, non vitam corrigere, non mores componere studeant, sed divitias, quibus honor sacer emitur, satagent congregare. Refert. c. 28. integr. lect. & passim. l. 1. q. 1.

4 Invalescente divisione provisionum ab ordinationibus, in utramque censura vigilavit, si simoniaca apparuisset. Ait Calixtus II. Sanctorum Patrum exempla sequentes, & officii nostri debito innovantes, ordinarii quemquam, vel in Ecclesia Dei promoveri per pecuniam, auctoritate Sedis Apostolicæ prohibemus: siquis vero in Ecclesia ordinationem, vel promotionem taliter adquisierit, acquisita prorsus careat dignitate. Apud Grat. c. 10. ibi.

5 Inter reliqua novi juris Decreta, quibus passim simoniacæ provisiones beneficiorum damnantur, recentius Synodus Tridentina instauravit (a), & ab ordinationibus exulare debere, quidquid speciem simoniæ præferre posset. Eo enim ævo Episcopi, præcipue opulentiores, spreta Clericorum ordinatione, à qua nullum commodum dependebat, retenta sibi collatione beneficiorum, illam Episcopis titularibus committere cœperant, qui, quia sibi sæpe sat tenuiter provisorum erat, è functionibus Ecclesiasticis victum quærebant, ut eos, quos ad Ordines admittebant, quidquam ipsis conferre cogent; primum elemosynæ nomine, seu oblationis: deinde titulo donationis, & denique mercedis obtentu; non, quæ Episcopo ordinanti, sed famulis, aut aliis Ordinationum ministris cederet. Hac occasione declaravit Synodus Tridentina, ut nihil pro collatione quoruncunque Ordinum, etiam clericalis Tonsuræ, nec pro literis dimissoriis, seu testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacunque de causa, etiam sponte oblatum, Episcopi, & alii Ordinum Collatores, aut eorum ministri quavis prætextu accipiant. Notarii vero in iis tantum locis, in quibus non viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro singulis literis dimissoriis, aut testimonialibus, decimam tantum unius auri partem accipere possint, dummodo

X 2

eis

(a) Trid. sess. 21. c. 1.